

Рассмотрено и принято
на педсовете
от «29» 08 2025 г.
протокол № 1

«УТВЕРЖДАЮ»
Директор МБДОУ
«Нэни куллар»
Ю. В. Демьянова
Введено в действие
приказом директора МБДОУ
«Нэни куллар»
д/с №27 «Нэни куллар»
«29» 08 2025 г. № 100

2нче кечкенэлэр төркеме балаларына татар теленнән белем бирү эшчәнлеге планнары

«Татарча сөйләшәбез» проекты
2025-2026 уку елы

Төзедә: татар теле тәрбиячесе
Хасаншина Лилия Рим кызы

“Туган телдә сөйләшәбез” УМК буенча 2 нче кечкенәләр төркеме өчен комплекслы тематик план

Тема / Тема	Бурычлар / Задачи	Лексик доза / Лексическая доза	Индивидуаль эш / Индивидуальная работа	Үткәрү вакыты / Дата проведения
“Мин – донъяның бер кешесе”	Балада, кеше буларак, үзе турында күзаллау булдыру. Кеше баласының төп өлешләре һәм аларның ни өчен кирәклеген белән таныштыру.	Исәнмесез! Мияу белән танышу Әйдәгез танышыйк Әйдә дуслашыйк Мин малай/кыз Баш, күз, колак, авыз		10гр – 10 сен-рь 4гр – 11 сен-рь
“Әйдәгез танышыйк”	Балаларның үз исемен белүенә ирешү. Нәрсәнең яхшы, нәрсәнең начар булуы, сәламәт тормыш образы турында башлангыч күзаллау булдыру.	Танышу Әйдә кем яши? Исемен ничек? Мин, әти, әни, кыз, малай, әби, бабай		10гр – 10 сен-рь 4гр – 11 сен-рь
“Бу - мин”	- Балаларның сөйләмен, игътибарын, ишетү хәтерен, күз алдына китерә, хыяллана белүләрен, вак моториканы, рәсем ясау күнекмәсен, ижади сәләтләрен үстерү. - Балаларны гәүдә өлешләрен белергә өйрәтү.	Гәүдә өлешләрененң атамалары (баш, күзләр, колаклар, борын, авыз, тешләр, чәч, куллар, аяклар)		10гр – 17 сен-рь 4гр – 18 сен-рь
“Йомшаккай әзерләгән сюрприз”	- Уенчыкларны карау барышында аның нинди материалдан ясалган булуын, үзлекләрен (каты, нык, йомшак) белү. - Тәрбияче сорауларына җавап бирергә өйрәнү.	Уенчык, туп, курчак, машина, аю, куян, эт		10гр – 24 сен-рь 4гр – 25 сен-рь

	- Предметларның формасын, төсен, зурлыгын билгели белергә өйрәтү, анализаторлар эшчәнлеген, сүзлек байлыгын, хәтерләрен, игътибарларын үстерү. - Уенчыкларга карата сакчыл караш, уеннан соң уенчыкларны урынына кую гадәтә тәрбияләү.			
“Манара”	Балаларны төрле зурлыктагы һәм төрле төстәгә төзү материалы – шакмаклар белән таныштыру, үрнәк буенча манара корылмасы төзүгә өйрәтү. Предметның төсен, формасын, зурлыгын атый белүләренә иррешү. Бергә шөгыльләнү теләгә уяту. Балалар бакчасына карата уңай мөнәсәбәт тәрбияләү.	Зур, кечкенә, ак, сары, кызыл, зәңгәр, кара, яшел		10гр – 1 окт-ря 4гр – 2 окт-ря
“Уенчыклар”	Уенчыкларны карарга һәм аерым өлешләрен билгеләргә өйрәтү. Аларның өлешләрен, исемнәрен әйтү, төсен, хәрәкәтен белдерә торган сүзләргә актив сүзлеккә кергү. Матур итеп сорап алырга өйрәтү.	Каты, йомшак, түгәрәк, шакмак, уенчык, зкр, кечкенә. Бир әле		
“Көз”	Көз турында күзаллау формалаштыру. Табигатьтә, кешеләр киендә, балалар бакчасында сезонлы үзгәрешләр, уңыш жыю, кайбер яшелчәләр, жыләкләр, гөмбәләр турында беренчел күзаллау булдыру.	Алтын көз Көз килде Яфрак, коела, яңгыр, салкын		
“Шалкан” әкиятен	“Шалкан” әкиятен уку. Персонажлар белән			

	танышу. Анимацион мультфильм карау.			
“Куян үстөргөн кишер һәм помидор”	Балаларга табигатьтөгө көзгө үзгәрешләр, көзгө уңыш турында мәгълүмат бирү, яшелчәләр (кишер, помидор) тышкы күренеше, тәме, формасы буенча аера белүләренә ирешү; игътибарын, аңга алуларын, диалогик сөйләмен, сенсорик күнекмәләрен үстөрү. Балаларда сорауларга җавап бирү теләген уяту; табигатькә уңай караш тәрбияләү.	Кишер, кыяр, помидор, шалкан, бакча, җыя, уңыш		
“Уңыш бәйрәме”	Балаларга табигатьтөгө көзгө үзгәрешләр, көзгө уңыш турындгы күзаллауларны киңәйтү, яшелчәләр (кыяр, шалкан) турындагы белемнәрне ныгыту. Яшелчәләренә (кыяр, шалкан) тышкы күренеше, тәме, формасы буенча аера белергә өйрәтүне дәвам итү; игътибарын, аңга алуларын, диалогик сөйләмен, сенсорик күнекмәләрен үстөрү. Сорауларга җавап бирү теләген уяту; табигать белән кызыксыну тәрбияләү.	Кишер, кыяр, помидор, шалкан, бакча, җыя, уңыш		
Сары, кызыл яфраклар	Балаларны көз, кыш ел фасылларының характерлы билгеләре белән таныштыру; бер ел вакыты икенчесен алмаштыруы турында мәгълүмат бирү; көзгә яфраклар турындагы белемнәрен (яфракларның төсләре үзгәрә, алар коелалар) киңәйтү. Балаларның игътибарын, аңга алуларын, хәтерен, бәйләнешле сөйләмен үстөрү;	Яфрак, сары, кызыл,матур, коела, көз		

	көзгө табигатынең матурлыгын күрә белергә өйрәтү. Балаларда чиста, пөхтү эшләү теләге тәрбияләнү.			
“Мин һәм минем гаиләм”	Гаилә әгъзалары белән танышу. Олыларга карата хөрмәт тәрбияләнү.	Өйдә кем яши? Безнең гаилә Качышлы уйныйбыз Тату гаилә Минем дуслар Өйдәгез дуслашыйк Минем туганнарым Безнең гаилә Әби күчтәнәче Дустыңны сыйла Сөт, чәй Кунакка барабыз		
“Кунак каршылайбыз”	Савыт-сабаның аерым предметлары, аларның кулланышы турында белемнәренә төгәллек кертү; тәрбияче белән бергә кыска хикәя төзүгә өйрәнүне давам итү; әңгәмәгә тарту. Балаларның игътибарын, аңга алуларын үстерү; тәрбияче биргән сорауны ишетү, аңлау һәм аңлаешлы итеп җавап бирүләренә ирешү; үз исемен дөрес итеп әйтә белергә өйрәтү. Балаларда сөйләшү этикетына нигез салу (исәнләшү, танышу, сабуулашу); өлкәннәргә булышу теләге уяту; савыт-	Исәнмесез, керегез, утырыгыз, чәй, тәрлинкә, чынаяк		

	сабага сакчыл караш тәрбияләү.			
“Кыш”	Балаларны кар һәм аның үзенчәлекләре (ак төстә, эри, йомшак, салкын, жиңел) белән таныштыру. Кышкы табигатькә соклану хисе тәрбияләү.	Кар ява Алсуны урамга киендерәбез А.Алиш “Куян кызы” Кышкы уеннар “Куяннар” уенын өйрәнү		
“Чанада шуабыз” рәсемен карау	- Балаларны рәсемне карарга, аның эчтәлеген аңларга, эчтәлеген буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтүгә дәвам итү. - Диалогик сөйләмнән, күзәтүчәнлекләрен, күрсәтмә-образлы фикерләүләрен үстерү. - Кышның матурлыгын күрә белергә өйрәтү.	Кыш, чана, урам, салкын, тау		
“Жимлек янында”	- Кышлаучы кошларны күзәтүгә оештыру; аларны тышкы кыяфәтләре буенча танырга өйрәтүгә дәвам итү; пумаланың очы белән ярма бөртекләре ясауны ныгыту. - Аваз ияртемнән әйтүдә күнектерү; сүзлек запасын баеп, күзәтүчәнлекләрен, игътибарлыкларын үстерү. - Кошларга карата сак караш, алар турында кайгыртучанлык, кышын аларны тукландыру теләге тәрбияләү.	Жим, кош, салкын, ашый, сакла, ярма, көнбагыш		
“Яңа ел бәйрәме”	- Балаларны Яңа ел бәйрәменә әзерлеккә тарту, чыршы уенчыкларының төрләре белән таныштыру, аларны күзәтергә теләк тәрбияләү. - Балаларны чыршы уенчыкларының төсен,	Чыршы, яңа ел, бәйрәм, матур, яшел, кызыл, йолдыз		

	формасын, зурлыгын, кулланылышын билгеләргә өйрәтү, диалогик сөйләмнәрен үстерү, сорауларга җөмлә белән җавап бирергә өйрәтү; аңга алуларын үстерү; берничә сенсорик билгеләре буенча бертөрле предметларны төркемгә берләштерергә өйрәтә башлау. - Чыршы уенчыкларына сак караш тәрбияләү; балаларда Яңа ел уңаеннан яхшы кәеф, шатлык хисләре булдыруга шартлар тудыру.			
“Юлны чистартабыз”	- Балаларның кышкы табигатьнең характерлы үзенчәлекләре, кыш һәм кыш көне башкарыла торган хезмәт күнекмәләре турындагы белемнәрен формалаштыру. - Балаларның игътибарын, хәтерен үстерү, танып белү активлыкларын формалаштыру. - Балаларда җәнлекләргә карата кайгыртучанлык хисе тәрбияләү.	Зур, көрәк, кечкенә, ак кар, күп кар, эз кар, ява		
“Минем йортым, минем шәһәр”	- Балаларны туган шәһәр, аның исеме (Әлмәт), анын тарихы белән таныштыру. Минем шәһәр Мин “Кара алтын башкаласында” яшим	Шәһәр, Әлмәт, зур, яшим, өй		
Мин “Кара алтын башкаласында” яшим	- Балаларны туган шәһәр, аның исеме (Әлмәт), анын тарихы белән таныштыру. - Юл йөрү кагыйдәләре турында элементар белемнәр бирү. - Аңга алуларын, диалогик сөйләмнәрен үстерү; сүзләргә, кыска фразаларны ачык	Матур, зур, кечкенә, яратам		

	әйтә белүләренә ирешү. - Туган шәһәрләре белән кызыксынуны үстерү. - Туган шәһәре, аның кешеләре, табигате белән горурлану хисе тәрбияләү.			
“Безнең авылда”	Безнең авылда Зурлар һәм кечкенәләр “Кем нәрсә ярата?” татар халык әкиятен сөйләү “Песи һәм пси балалары” рәсемен карау Ж.Тәржемановның”Үзен бик чиста йөртә”шигырен уку “Кем МИЯУ дип әйтте?” Йорт кошлары Р.Батулланың “Елак әтәч” әсәрен уку	Авил, пси, чиста, елак, әтәч		
“Күмәч” әкиятә	“Күмәч” әкиятен уку. Аның геройлары белән танышу. Әкиятнең әчтәлеген аңларга ярдәм итү. Шар әвәләү кәнекмәсен ныгыту.	Күмәч, куян, әби, бабай, аю, бүре, төлке		
“Ватанны саклаучылар көне”	- Балаларны Ватанны саклаучылар көне белән таныштыру. - Балаларның игътибарын, аңга алуларын, диалогик, монологик сөйләмнәрен үстерү. - Балаларда Туган илгә мөхәббәт, малайларда көчле, кыю булырга омтылыш тәрбияләү.			
“Йорт хайваннары”	Йорт хайваннары исемнәре белән танышу. Аларга карата кызыксыну тәрбияләү.	Әтәч, тавык, сыер, кәжә, сыер, бәрән, үрдәк, каз		
“8нче март”	Минем әнием	Әни, кыз, бәйрәм, яз, матур,		

	Кояш гомере телим мин,энием,сиңа! Без энигэ булышабыз Эбигэ кунакка барабыз Мин энинең ярдәмчесе Азат кунак чакыра	чәчәк		
“Минем энием”	- Эниләр турында әңгәмәдә катнашырга, эниләрнең исемен дәрәс әйтә белергә өйрәтү; әзер формалардан бизәк төзеп, кәгазь битендә ябыштырырга өйрәтүне дәвам итү. - Балаларның игътибарын, аңга алуларын, хәтерен, сүзлек байлыгын үстерү. - Балаларда пөхтәлек, эниләргә карата жылы мөнәсәбәт, хөрмәт, мәхәббәт тәрбияләү.	Эни, кыз, бәйрәм, яз, матур, чәчәк		
“Кыргый хайваннар”	Урманда Аю белән куян «Өч аю» әкиятә	Аю. Бүре, төлке, урман		
“Әкияттә кунакта”	“Теремкәй” рус халык әкиятен сөйләү Кыргый хайваннар “Төлке, куян һәм әтәч” әкиятен сәхнәләштерү	Төлке, куян, әтәч, бака, тычкан, аю, бүре, зур, кечкенә		
“Яз”	- Балаларны язгы күренешләр белән таныштыруны дәвам итү (кар эри, тамчы тама, кояш жылыта, сулар жыела), язгы табигатьтәге гади бәйләнешләрне (кояш ныграк жылыта – көннәр жылына – кар эри һ.б.) ачыклау барышында сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру. - Балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын,	Урамда яз Яз җитте Яз жыры “Кояш чык,чык,...” Язгы күренешләр Ак аю кунакка килгән Кошлар Х.Вахитның “Уңган		

	күзаллавын үстерү. - Язгы күренешләр белән кызыксынуларын үстерү, табигатьтә барган үзгәрешләрнеткүрергә өйрәтү, шатлык хисләре уяту.	сыерчык” шигырен уку Без уйныйбыз		
“Урамда яз”	- Балаларны язгы күренешләр белән таныштыруны дәвам итү (кар эри, тамчы тама, кояш жылыта, сулар жыела), язгы табигатьтәге гади бәйләнешләрне (кояш ныграк жылыта – көннәр жылына – кар эри һ.б.) ачыклау барышында сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру. - Балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, күзаллавын үстерү. - Язгы күренешләр белән кызыксынуларын үстерү, табигатьтә барган үзгәрешләрнеткүрергә өйрәтү, шатлык хисләре уяту.			
“Бәйрәмнәр”	Бәйрәмгә барабыз “Балалар бакчасында бәйрәм” дигән рәсем карау “Урманда зур концерт” – анимацион сюжет карау			
“Жәй”	Автобуста сәяхәт Ж.Тәржемановның “Кикрикүк” шигырен уку Мультфильмда кунакта М.Мазуновның “Кәжә” шигырен уку “Кәжә һәм кәжә бәтиләре” рәсемен карау	Жәй, матур, жылы, рәхәт		

	Чэчэклэр –тормыш яме Матур жэй кил безгә Мин жэйне яратам “Карга” эндәшен уку Саф һавада Экология сукмагы буенча сәяхәт Без уйныйбыз			
“Кәжә һәм кәжә бәтиләре” рәсемен карау	- Балаларны тәрбияче ярдәме белән рәсемнең эчтәлеген аңларга, аның турында сөйләргә өйрәтү, йорт хайваннары турында белемнәрен киңәйтү. - Балаларның аңга алуларын, игътибарын, диалогик сөйләмен, дуслык турында күзаллауларын үстерү. - Тәрбияче сөйләгәнне тыңлый белергә өйрәтү; - Хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	Кәжә, бәтиләр, урман		
“Тузганак чәчәген карау”	- Балаларны туган як үсемлекләре (тузганак) белән таныштыру. - Үсемлекне карау барышында әңгәмәгә тарту, хәтерне, игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү. - Үсемлекләр белән кызыксыну, эстетик хисләр тәрбияләү.	Чәчәкләр, тузганак, лалә, дәлия		
“Әни”	Э.Шарифуллинаның “Иң матур әни” шигырен уку. Әниләргә карата ихтирам, ярату хисләре тәрбияләү.	Әни, яратам		
“Кәккүк-чыпчык”	“Кәккүк-чыпчык” уены белән танышу.	Чыпчык, кәккүк, оча, чыга		

уены	Фольклор әсәрләре белән кызыксыну уяту.			
“Чебиләр”	Ә.Кариның “Чебиләр” шигырен уку.	Йорт,хайван, чеби, кечкенә		

Пронумеровано, пронумеровано, скреплено печатью
12 (двенадцать) листа (ов)
Директор Ю. В. Демьянова

